

HERTZ I. I. Classic dance is in modern socio cultural space.

In artistic life of present time an important place belongs to the choreography as inalienable component of theatre, effective mean of leisure, festival-competitive motion which integrates potential of art and sport. The problem of багатоманітності choreography of present time, features of her connections with music requires a sound scientific comprehension. In the article, based on the analysis of literary sources, the problems of the current state of classical choreography are considered. The peculiarities of its connections with music in different kinds, directions of development are determined. The forms of ballet works and choreographic programs are analyzed, their genre-stylistic characteristics are given. The influence of classical choreography on the formation and development of modern dance areas is investigated. The analysis of musical-plastic modifications of choreographic art of the present allows us to determine its basic types with the provision of internal differentiation; to identify the directions of its development, to reveal specific genre-style differences of choreographic works and programs.

Keywords: *classical choreography, choreographic, musical art, types, directions of development, forms, genres, styles.*

УДК 801.73:81-42:378.147

Грона Н. В.

РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАДАЧНОГО ПІДХОДУ ДО ФОРМУАННЯ ТЕКСТОТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖІВ

Інноваційні освітні процеси активно проникають у початкову школу: сьогодні гостро стоїть питання про те, що в сучасних молодших школярів необхідно сформувати “вміння вчитися”, забезпечити накопичення першого досвіду спільної роботи з однолітками, кожному учневі створити передумови для інтелектуального та особистісного розвитку.

Стаття присвячена розгляду проблеми реалізації задачного підходу до формування текстотворчої компетентності студентів педагогічного коледжу в сучасних умовах модернізації освіти. Автор доводить думку, що ефективним засобом підготовки фахівців для початкової школи є використання активних методів навчання, які сприятимуть не тільки засвоєнню знань студентами, але й застосуванню їх у реальних методичних умовах. У роботі проаналізовано характерні особливості використання методичних задач у курсі методики навчання української мови. Автор пропонує використовувати методичні задачі як одиниці навчальної діяльності та важливий засіб лінгводидактичної підготовки майбутніх учителів початкових класів. У статті наведено приклади методичних задач з методики вивчення розділу “Текст”.

Ключові слова: *інноваційні освітні процеси, задачний підхід, методичні задачі, методика навчання української мови, текстотворчі вміння, текстотворча компетентність.*

Реформування освіти в Україні є частиною процесів оновлення освітніх систем, що відбуваються останнім часом у європейських країнах і пов'язані з визнанням значимості знань як рушія суспільного добробуту та прогресу. Ці зміни стосуються створення нових освітніх стандартів, оновлення та

перегляду навчальних програм, змісту навчально-дидактичних матеріалів, підручників, форм і методів навчання.

Інноваційні освітні процеси активно проникають у початкову школу: сьогодні гостро стоїть питання про те, що в сучасних молодших школярів необхідно сформувані "вміння вчитися", забезпечити накопичення першого досвіду спільної роботи з однолітками, кожному учневі створити передумови для інтелектуального та особистісного розвитку. Ці завдання повинні бути вирішені не за рахунок розширення змісту навчальних предметів, а за допомогою нових способів і форм організації роботи учнів на уроці, а значить, і всього процесу отримання ними знань, умінь і навичок.

У сфері оновлення початкового навчання важливе значення набуває сьогодні підготовка вчителя молодших класів, яка вже не може обмежуватися забезпеченням студентів лише сумою необхідних знань відповідно до вимог освітніх стандартів. Вона визначається здатністю вчителя керувати процесом навчання молодших школярів, учить учнів приймати оригінальні рішення, постійно оновлювати і поповнювати свої знання.

Новітні освітні процеси диктують зміни у кваліфікаційній характеристиці вчителя початкових класів. При величезній кількості діючих сьогодні програм і підручників, що відображають різні, а часом і протилежні методичні концепції, тільки фахівець з високим рівнем професійного мислення, що володіє повним набором технологій сучасного навчання, може свідомо визначити, а потім і реалізувати власну методичну позицію, побудувати навчання за допомогою методично грамотного застосування ефективних прийомів.

Аналіз науково-методичної літератури доводить думку, що у фаховій підготовці вчителя початкової школи необхідно використовувати активні методи навчання, які сприятимуть не тільки засвоєнню знань студентами, але й застосуванню їх у реальних методичних умовах (В. Бадер, М. Вашуленко, О. Горошкіна, С. Караман). Тому в ролі активного методу навчання вони рекомендують застосовувати спеціальні завдання, які моделюють професійну діяльність учителя.

Підкреслюючи необхідність формування професійних умінь у процесі спеціально організованої діяльності, Л. Семущина і Н. Ярошенко відносять розв'язання спеціальних ситуаційних задач до активних методів навчання [4]. З. Решетова визначає розв'язання спеціально сконструйованих навчальних задач як метод проблемного навчання [3]. Чимало досліджень діяльності людини, в тому числі навчальної, і професійної, побудовані на застосуванні "задачного підходу" (Г. Балл, Г. Костюк, Ю. Кулюткін та ін.), основна ідея якого полягає в тому, що діяльність вчителів та учнів доцільно організовувати й аналізувати як систему процесів розв'язання різноманітних задач.

Мета статті – довести, що ефективним засобом лінгводидактичної підготовки майбутнього вчителя початкової школи, його текстотворчої компетентності є використання методичних задач у процесі навчання методики української мови.

Студіювання лінгводидактичних джерел дав можливість визначити, що під методичною задачею ми будемо розуміти таке навчальне завдання, у якому моделюється той чи інший елемент реальної методичної діяльності, що вимагає від майбутнього вчителя, по-перше, усвідомлення визначеної проблеми та умов, стосовно до яких вона виникає, по-друге, актуалізації або отримання необхідних знань і, по-третє, конкретних методичних дій для розв'язання ситуації.

Усі автори, аналізуючи особливості методичних задач, указують на їхню "ситуаційність", оскільки в них змодельований конкретний навчально-методичний факт (епізод). Методичні задачі в процесі професійної підготовки майбутніх учителів можуть бути використані з різною метою, зокрема, становлення методичної діяльності загалом і формування окремих методичних умінь.

У якості дидактичного матеріалу методичних задач можуть виступати фрагменти уроків української мови, варіанти відповідей школярів та їхні міркування, приклади письмових робіт, формулювання запитань і завдань учителя, зміст сторінок підручників та ін. Усі ці методичні факти можуть бути призначені для аналізу, систематизації та узагальнення, класифікації, порівняння й подальшого коректування або накопичення позитивних рішень різних методичних ситуацій.

Задачний підхід не буде сприяти розвитку професійного мислення студентів, якщо методичні задачі будуються виключно на емпіричному ґрунті (без опори на теорію) і застосовуються в умовах навчання, коли в студентів ще недостатньо професійного досвіду. Методичні задачі потребують глибокої підготовки студентів як з боку теорії, так і з боку практики навчання.

Професійне розв'язання методичних задач можливе лише на основі досвіду й знань, які складають предметну основу розумових процесів. Питання про межі знань методики формування текстотворчих умінь в учнів молодшого шкільного віку є надзвичайно складним. Адже під час розв'язання методичних задач синтезуються знання різних галузей наук (філософії, педагогіки, психології, різних методик тощо). Система знань сучасного вчителя динамічна та мінлива. Тому володіння навичками самоосвіти, уміння включати у систему, що склалася, нові елементи й комплекси знань, є невід'ємною рисою діяльності педагога. Декодування наукової інформації стосовно практичних цілей, переведення їх на мову педагогічної техніки – надто важлива функція мислення сучасного вчителя. Виключення її призводить до того, що багато сучасних лінгвометодичних теорій не стають інструментом педагогічної практики, а методичні задачі

розв'язуються поверхнево.

Тому, на рівні застосування студентами одержаних теоретичних педагогічних знань під час розв'язання методичних задач, необхідною умовою є дотримання ряду вимог, а саме: методичні задачі, які пропонуються студентам, повинні бути дослідницькою проблемою, що потребує пошукових методів для розв'язання; інформаційна частина задачі не розкриває її повного розв'язання, проте дає достатній обсяг знань, який разом зі знаннями, що вже набули студенти, становить необхідну теоретичну базу для розв'язання задачі.

Ефективним засобом формування текстотворчої компетентності (володіння компетенціями, які є визначальними у готовності до текстової діяльності) є методичні задачі, які дають можливість вирішувати одночасно кілька завдань: створення стійкої мотиваційної основи до навчання з проекцією на подальшу перспективу – професійну діяльність, формування вміння створювати тексти різних стилів, типів і жанрів.

Як приклад можна привести можливі види методичних задач з методики вивчення розділу “Текст”:

Задача 1. Уставте пропущені терміни і поясніть, чому, під час навчання будови тексту, потрібно вчити:

- а) усвідомлювати предмет мовлення (.....);
- б) усвідомлювати те головне, що хочу сказати (.....);
- в) добирати відомості з урахуванням (.....) і (.....);
- г) систематизувати матеріал, (тобто

Які ознаки тексту відображені в цьому переліку вмінь?

Задача 2. Прочитайте тексти-описи. Чим вони різняться? Як ви організуєте роботу з учнями, щоб показати їм цю різницю?

1. Листок – орган рослини, що розвивається на стеблі. Листки в більшості рослин зелені. Кількість листків на одній рослині може суттєво відрізнятися, наприклад, вважають, що в середньому на одному дорослому дубі росте 250 000 листків. Розміри листків коливаються переважно від 3 до 15 см, але є й листки-гіганти, які досягають до 15 м в окремих видів пальм та папоротників.

Листок може виконувати такі функції: нагромаджувальну – накопичення поживних речовин (капуста, цибуля) або води (алое); захисну – від поїдання тваринами (колючки кактуса та барбарису); розмноження (бегонія, фіалка); ловильну (комахоїдні рослини (росичка); видалення продуктів обміну речовин під час листопаду (у дерев і кущів); закріплення стебел (вусики гороху) (За матеріалами інтернет-видань).

2. Жовтень ступає по узлісся у вишитій багрянцем сорочці. Прийди сюди восени, подивись – і замилуєшся красою природи. Не повіриш, що це сама природа намалювала таку красу.

У дерев осіннє листя буває різного кольору: жовте з усіма можливими відтінками, червоно-коричневе, багряне. Багряне листя осики схоже на

достиглі яблука, жовте листя верби – на кораблики, а листя клена – на золоті зірки. Листя переливається на деревах і на землі золотом. То жовтень золотить його і зриває, готуючи оновлення природи (За матеріалами інтернет-видань).

Задача 3. Відновіть професійні дії вчителя, що призвели до таких результатів, зокрема, до поданого тексту деякі учні дібрали такі заголовки: “Початок зими”, “Зимівля звірів”, “Зимовий ліс”.

Діти прийшли в ліс. У лісі тиша. З дерев на землю падає листя. Білочка спить у дуплі, їжаки зарилися в листя.

Висновки з цього дослідження й перспективи подальших розвідок. Майбутній спеціаліст початкової ланки освіти має осмислити основну мету й завдання початкового курсу української мови, сприйняти й усвідомити ті науково-методичні концептуальні засади, на яких ґрунтується його сучасна фахова модернізація; знати актуальні проблеми методики української мови на сучасному етапі, особливості змісту й організації навчання мови й мовлення, методичні поради до вивчення окремих розділів шкільної програми.

Наведені приклади методичних задач, тим більш обмежені матеріалом предметної галузі (методика української мови), з розділу “Текст”, безумовно, не дають можливість проілюструвати всі види таких задач для підготовки майбутніх учителів початкових класів, а також до кожного розділу програми з методики навчання української мови. Тому перспективи подальших пошуків убачаємо у визначенні системи методичних задач з інших розділів методики навчання української мови для перевірки сформованості відповідних умінь.

Використана література:

1. Кузьмина Н. В. Профессионализм педагогической деятельности: методическое пособие / Н. В. Кузьмина, А. А. Реан. – Санкт-Петербург: Рыбинск, 1993. – 54 с.
2. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / за наук. ред. М. С. Вашуленка. – Київ: Літера, 2010. – 364 с.
3. Решетова З. А. Психологические основы профессионального обучения / З. А. Решетова. – Москва: МГУ, 1985. – 206 с.
4. Семушина Л. Г. Содержание и методы обучения в средних специальных учебных заведениях / Л. Г. Семушина, Н. Г. Ярошенко. – Москва: Высшая школа, 1990. – 192 с.
5. Соловейчик М. С. Методические задачи как средство подготовки студентов к профессиональной деятельности / М. С. Соловейчик // Начальная школа. – 2002. – № 2.

References:

1. Kuzmyna N. V. Professyonalizm pedahohycheskoi deiatelnosty: metodycheskoe posobyie / N. V. Kuzmyna, A. A. Rean. – SPb.: Ribynsk, 1993. – 54 s.
2. Metodyka navchannia ukrainskoi movy v pochatkovii shkoli: navchalno-metodychnyi posibnyk dlia studentiv vyshcheykh navchalnykh zakladiv / za nauk. red. M. S. Vashulenska. – K.: Litera, 2010. – 364 s.
3. Reshetova Z. A. Psykholohycheskye osnovy professyonalnogo obucheniya / Z. A. Reshetova. – M.: MHU, 1985. – 206 s.
4. Semushyna L. H. Soderzhanye y metody obucheniya v srednykh spetsyalnykh uchebnykh zavedenyakh / L. H. Semushyna, N. H. Yaroshenko. – M.: Visshaia shkola, 1990. – 192 s.

5. Soloveichyk M. S. *Metodycheskye zadachy kak sredstvo podhotovky studentov k professyonalnoi deiatelnosti* / M. S. Soloveichyk // *Nachalnaia shkola*. – 2002. – № 2.

ГРОНА Н. В. Реализация задачного подхода к формированию текстотворческой компетентности студентов педагогического колледжа.

Иновационные образовательные процессы активно проникают в начальную школу: сегодня остро стоит вопрос о том, что у современных младших школьников необходимо сформировать “умение учиться”, обеспечить накопление первого опыта совместной работы с ровесниками, каждому ученику создать предпосылки для интеллектуального и личностного развития.

Статья посвящена рассмотрению проблемы реализации задачного подхода к формированию текстотворческой компетентности студентов педагогического колледжа в современных условиях модернизации образования. Автор доказывает мысль, что эффективным средством подготовки специалистов для начальной школы является использование активных методов обучения, способствующие не только усвоению знаний студентами, но и применению их в реальных методических условиях. В работе проанализированы характерные особенности использования методических задач в курсе методики обучения украинскому языку. Автор предлагает использовать методические задачи в качестве единиц учебной деятельности и важного средства лингводидактической подготовки будущих учителей начальных классов. В статье приведены примеры методических задач по методике изучения раздела “Текст”.

Ключевые слова: *инновационные образовательные процессы, задачный подход, методические задачи, методика обучения украинскому языку, текстотворческие умения, текстотворческая компетентность.*

GRONA N. V. Implementation of the task approach to the formation of the text-making competence of students of the pedagogical college.

Innovative educational processes actively get to initial school: today sharply a question stands that for modern junior schoolboys it is necessary to form "ability to study", provide the accumulation of the first experience of joint work with однокласниками, to create pre-conditions every student for intellectual and personality development.

The article is dedicated to the issue of linguodidactic training for future primary school teachers in the current context of modernization in education. The author substantiates the view the efficient means of training of future primary school educators is deemed to be the introduction of active teaching methods, which could enable not only acquiring the knowledge, but using it within the actual methodological framework. In this paper distinctive features of implementation of methodological tasks in the training course dedicated to methods of teaching Ukrainian are analyzed. The author suggests using methodological tasks both as units of educational activities and the important means of linguodidactic training of future primary school teachers. In the article examples of methodological tasks relating to the methods of studying Chapter “Text” are illustrated.

Keywords: *innovative educational processes, task approach, methodological tasks, methods of teaching Ukrainian, text-oriented creative skills, text-oriented creative competence.*